

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17P/64/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120209333
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2120209333.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Johana Máčajovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y.Š. Z., I. XX.XX.XXXX, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Hlohovec, dieťa rodičov: matka: R. L. I., I. XX. XX. XXXX, Z. Č. XXXX/XX, K., zastúpená Mgr. Jaroslava Krajčovičová Šoková, advokátka, Nám. SNP 10, Hlohovec, otec: V. Z., I. XX. XX. XXXX, Z. S. M. XXXX/XX, Y., zastúpený JUDr. Lucia Sukopová, advokátka, Františkánska 7, Trnava, v konaní o rozšírenie styku otca s maloletým, takto

rozhodol:

I. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým Y. bez prítomnosti matky

každú párnú sobotu v čase od 12:00 hod. do 16:00 hod., a to v domácnosti otca
každú nepárnu nedeľu v čase od 12:00 hod. do 16:00 hod., a to v domácnosti otca

a každý utorok v čase od 13:00 hod. do 15:00 hod., s tým, že maloletého otec vyzdvihne zo školy,

každý párný rok dňa 24.12. v čase od 12:00 hod. do 16:00 hod.,
každý nepárny rok dňa 25.12. v čase od 12:00 hod. do 16:00 hod.,
v deň narodenín maloletého každý párný rok dňa 14.08. v čase od 12:00 hod. do 16:00 hod.,
v deň menín maloletého každý nepárny rok dňa 18.10. v čase od 12:00 hod. do 16:00 hod.,

s tým, že matka maloletého v určenom čase na styk riadne pripraví a odovzdá, otec ho v určenom čase vyzdvihne a syna vráti v mieste bydliska matky. Ak sa styk nebude realizovať z dôvodov prekážky na strane všetkým účastníkov, uvedené si oznámia najneskôr 24 hodín pred realizáciou styku a dohodnú sa na náhradnom termíne styku.

II. Týmto sa mení rozsudok č.k. 8P/36/2016 - 202 zo dňa 09.01.2018 v časti úpravy styku otca s maloletým.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 08. 10. 2019 žiadal otec rozšíriť styk so svojím maloletým synom Y. a upraviť ho takto: každý utorok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., každý štvrtok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., každú párnú sobotu v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. a každú nepárnu nedeľu v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky, ďalej každý párný rok dňa 24.12. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod., každý nepárny rok dňa 25.12. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod., v deň narodenín mal. Y. dňa 14.08. každý párný rok v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. a v deň menín mal. Y. každý nepárny rok dňa 18.10. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky,

s tým, že otec si mal. Y. prevezme počas pracovných dní z predškolského, resp. školského zariadenia, a po skončení stretnutia ho odovzdá v mieste bydliska matky, a počas víkendov alebo dní pracovného pokoja si otec si mal. Y. otec prevezme z miesta bydliska matky a po skončení stretnutia ho v mieste bydliska matky odovzdá. Matka je povinná mal. Y. na stretnutie s otcom riadne pripraviť a v určenom čase (okrem pracovných dní) otcovi odovzdať a po skončení stretnutia si maloletého Y. v určenom čase prevziať. Zároveň otec žiadal uložiť rodičom a maloletému Y. výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 20 konzultácií s psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloletého Y., zlepšenia vzájomného rešpektovania sa v roli rodiča maloletého Y. a usmernenia rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého Y., a zlepšenia vzťahu otca s maloletým Y..

2. Podaný návrh otec odôvodnil tým, že maloletý Y. Z., I.. XX.XX.XXXX, pochádza zo vzťahu účastníkov, jeho rodičov. Po rozpade ich vzťahu bol maloletý Y. Z., I.. XX.XX.XXXX, zverený matke, otcovi bolo upravené stretávanie s maloletým a určené výživné (v konaní tunajšieho súdu vedenom pod sp. zn. 17P/20/2014, v spojení s konaním na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 24CoP/64/2014 - v časti výživného). Stretávanie otca s mal. Y. Z. bolo naposledy upravené Rozsudkom tunajšieho súdu, sp. zn. 8P/36/2016-202, zo dňa 09.01.2018, ktorým OS Trnava zmenil pôvodný rozsudok (pod sp. zn. 17P/20/2014 zo dňa 13.05.2014) a určil, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. Y. Z. každú párnú sobotu v čase od 12.00 hod do 16.00 hod. a každú nepárnu nedeľu v čase od 12.00 hod do 16.00 hod. bez prítomnosti matky, ďalej každý párný rok dňa 24.12. v čase od 12.00 hod do 16.00 hod., každý nepárny rok dňa 25.12. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod., v deň narodenín mal. Y. dňa 14.08. každý párný rok v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. a v deň menín mal. Y. každý nepárny rok dňa 18.10. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky.

Po nadobudnutí právoplatnosti súdneho rozhodnutia (sp. zn. 8P/36/2016), t.j. po 09.01.2018, stretávanie otca s mal. Y. sa postupne zlepšilo, nakoľko s ním mohol tráviť čas aj sám, bez matkinej prítomnosti, pričom si spolu budovali vzťah. Uvedené však fungovalo len do konca apríla 2018, kedy otec bol Y. o pár minút dlhšie na ihrisku, ako bol určený styk, maloletý bol spokojný, hral sa, nedožadoval sa návratu domov. Reakcia matky však bola veľmi silná, neprimeraná, matka bola na otca nahnevaná, neakceptovala otcov neskorší návrat so synom domov, hoci išlo len o pár minút. Od tejto udalosti sa začal synov vzťah k otcovi zhoršovať, matka nedovolila, aby syn odišiel s otcom mimo jej domácnosť, trvala na tom, aby stretávanie prebiehalo len u nej doma, aj to len v priestore, ktorý na stretávanie určila. Mal. Y. sa od toho času správa voči otcovi podstatne horšie, odmietavo, nechce sa s ním hrať ani normálne rozprávať. Na jeho adresu sa vyjadruje hanlivo až vulgárne, a to za tichej (a niekedy aj verbálnej) podpory matky. Otec pripisuje zmenu postoja mal. Y. k nemu cielenému pôsobeniu matky na mal. Y., keď s najväčšou pravdepodobnosťou maloletý preberá matkine negatívne postoje voči otcovi.

Otec sa snažil vzniknutú situáciu riešiť opakovane na ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec, avšak neúspešne. Napriek vykonaným pohovorom s matkou sa matkin postoj voči nemu nezmenil, uvedené negatívne vplyva na vzťah mal. Y. k nemu, keďže matka nepôsobí na mal. Y. výchovne v tom smere, že má si vážiť a rešpektovať aj otca ako druhého rodiča. Matka nerešpektuje aktuálne platný rozsudok a neumožňuje stretávanie mal. Y. bez jej prítomnosti, tiež nedodržiava dĺžku stretnutí. Nakoľko ku konfliktným situáciám dochádza vždy v domácnosti matky a v jej prítomnosti, otec navrhuje upraviť stretávanie so synom počas pracovného týždňa tak, že ho vyzdvihne z predškolského, resp. neskôr školského zariadenia. Tým bude eliminovaný vplyv matky na syna, ktorý spôsobuje synove negatívne reakcie voči otcovi v prítomnosti matky a v jej domácnosti. Je toho názoru, že problém je potrebné riešiť (napriek nesúhlasu matky) prostredníctvom odborníka; z toho dôvodu navrhuje nariadiť výchovné opatrenie, ktorým by súd zaviazal rodičov, ako aj maloletého Y., absolvovať stretnutia u psychológa a zlepšiť správanie mal. Y.Á., jeho postoj k otcovi. Otec odkazuje na správu psychologičky p. W.. V. z novembra 2016, t.j. spred cca 3 rokov, podľa ktorej vývinové obdobie, v ktorom sa mal. Y. nachádza, je charakterizované tým, že dieťa má potrebu uvoľniť sa z matkinej ochrany a súčasne sa pripútať k otcovi. Zároveň v závere p. psychologička konštatovala, že matka odmietla akceptovať tieto vývinové potreby syna a súčasne odmietla participovať na dohode. O necelý rok neskôr, v októbri 2017, bol vypracovaný Znalecký posudok č. 6/2017 znalkyňou B.. E., pre potreby konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 8P/36/2016, v ktorom znalkyňa odporúča pravidelný kontakt syna s otcom, s tým, že je účelné, aby otec strávil čo najviac času sám so synom (strana 22 predmetného posudku).

Matka tak nerešpektuje nielen aktuálne platné súdne rozhodnutie, ale ani závery psychológov, a to už dlhodobo. Uvedeným konaním však oberá mal. Y. o otca (resp. o normálny vzťah s ním), čo je v priamom rozpore so záujmom maloletého. Správanie mal. Y. voči otcovi má zhoršujúcu sa tendenciu, je voči nemu čoraz vulgárnejší, odmietavejší....a pričom ide o dieťa útleho veku, ktoré má len 6 rokov. Je v záujme maloletého podchytiť a vyriešiť tento problém čím skôr. V budúcnosti by mohol mať maloletý ešte väčšie ťažkosti v dôsledku faktickej absencie jedného z rodičov a mužského vzoru vo výchove počas detstva. Na základe uvedeného otec navrhuje rozšírenie styku a zároveň žiadal uložiť výchovné opatrenie.

3. K návrhu otca sa vyjadrila matka podaním zo dňa 28.10.2019, uviedla, že nesúhlasí s návrhom na zmenu stretávania sa otca s maloletým, rovnako ani s návrhom na nariadenie výchovného opatrenia. Matka uvádza, že návrh otca vychádza z odôvodnenia takmer totožného s odôvodnením, ktoré otec použil pri koncipovaní návrhu rozhodnutia z predchádzajúceho konania. V oboch návrhoch opisuje, ako matka neustále a dlhodobo nič, resp. všetko nerešpektuje, neguje, zámerne „štvie“ dieťa proti otcovi. Ide o nepravdivé informácie, vychádza z pomsty a nenávisťi navrhovateľa voči matke dieťaťa za to, že sa s ním po 3 mesiacoch od narodenia dieťaťa rozišla. Tieto ataky zo strany otca sa zintenzívnili potom, ako matka dieťaťa začala zdieľať spokojný život s novým partnerom. Otec maloletého často navštevoval ÚPSVR Hlohovec, F. B. W. a žiadal tieto nepravdy a ohovárania týkajúce sa údajného bránenia styku s maloletým aj zapísať, následne bola matka predvolávaná, navrhovateľ rozširoval tieto nepravdy a ohovárania voči matke aj na verejnosti. Otec vo svojom návrhu opomenul uviesť jednu zásadnú vec, a to zdravotný a psychický stav maloletého Y.. Maloletý Y. trpí Aspergerovým syndrómom spolu s poruchou ADHD. Otec túto zásadnú skutočnosť, že sa jedná o dieťa so špeciálnymi výchovno -vzdelávacími potrebami neprijal a nie je ochotný sa podieľať na výchove maloletého spôsobom, ktorý tieto diagnózy zohľadňuje. Otec má problémy prijať a akceptovať osobitosti dieťaťa, bagatelizuje ich, maloletého ponižuje a zosmiešňuje, čím maloletého týra.

V konaní 8P/36/2016 bol vyhotovený znalecký posudok č. 6/2017 znalkyňou PhDr. F. E., na str. 21 ZP sa uvádza, že otec má problémy prijať a akceptovať osobitosti dieťaťa, bagatelizuje ich a správanie Y. interpretuje ako predchádzajúcu manipuláciu s ním, výsledky vyšetrenia ani pozorovanie správania dieťaťa nenasvedčovali tomu, že by dieťa bolo matkou manipulované. V posudku sa okrem iného uvádza, že najvhodnejším aj najefektívnejším spôsobom je, keď otec príde po dieťa, sám si ho pripraví, prichystá...otec ho má sám presvedčiť, aby s ním šiel maloletý sám. Nič z uvedeného sa však zo strany otca nedialo. Navrhovateľ vždy trval na tom, aby matka dieťa pripravené priniesla na ulicu k jeho autu. Navrhovateľ absolútne nerešpektoval žiadne pokyny, ani klinického psychológa. Matka na rozdiel od navrhovateľa si vždy plnila povinnosti vyplývajúce z rozsudku, vo väčšine prípadov vyhovel navrhovateľovi, ak žiadal o zámenu dní návštev. Dieťa bolo zo strany matky vždy riadne pripravené a radostne motivované ísť s otcom. Po niekoľkých stretnutiach, ktoré prebiehali bezproblémovo /hoci bol maloletý veľmi hladný po príchode, bez obeda, vysilený a smädný/, však prišlo postupne k tomu, že maloletý už odmietal sa dať matke pripraviť s tvrdením, že keď sa pýta domov, otec ho nechce priviesť, že ho bolia nožičky a že aj plakal. No i napriek prosbe vtedy 5 ročného dieťaťa, aby ho matka nedávala otcovi, matka vždy maloletého dokázala presvedčiť pozitívne, aby s otcom šiel a poslúchol. No po hodine, niekedy aj po kratšom čase, v ďalších stretnutiach prišiel psychicky zničený, triasol sa tak, že ani nemohol rozprávať, čo tak vzlykal a plakal. Otec na neho kričal s tým, že „no povedz no povedz....“, pri odovzdávaní maloletého otec potom kričal aj na matku: „no opýtaj sa ho, ty mu nič nepovieš“.... Matka sa v tejto vypätej situácii v prvom rade snažila utíšiť maloletého, maloletý bol tak rozrušený, že ako si matka k nemu čupla hneď pri bráne, akoby jej odpadol na kolena a tak boli niekoľko minút, kým maloletý chytil normálny dych a bol schopný rozprávania bez zajakávania. Otec hrešiac a vyhrážajúc sa odišiel. Keď sa matka Y. pýtala, prečo tak strašne vždy plače a nechce už s otcom chodiť, maloletý uviedol: otec nechcel maloletého priniesť domov, keď sa už pýtal, otec mu dohovára, že s mamou je stále a je aj jeho syn, že nesie jeho priezvisko, že mama otca nenávidí, vyhna ho a preto nemôže byť s maloletým, nútil ho hrať sa s neterou navrhovateľa, opakovane uvádzal, že sa otca bojí. Následne sa matka rozhodla požiadať navrhovateľa, aby upustil od takého konania a aby sa stretávanie realizovalo aj za prítomnosti matky.

Matka opakovane otcovi dávala rady, ako treba s maloletým komunikovať, aký je, čo na neho platí, skôr riešiť milou a prívetivou cestou ako násilnou. Niektoré stretnutia potom aj prebiehali v tomto duchu. Niekedy však aj pri spoločných stretnutiach - prechádzkach, dochádzalo ku konfliktom medzi otcom a maloletým. Matka musela zakročiť a ísť situáciu uklidniť, že nie je správne porovnávať sa, kto čo dokáže a nedokáže. Ďalšie návštevy prebiehali väčšinou v domácnosti matky, pričom otec sa začal správať

veľmi nevhodne. Takmer pri každej návšteve dieťa ponižoval a urážal, vysmieval sa mu. Pri ďalších návštevách dieťa odmietalo ísť von všeobecne, už ani v prítomnosti matky, maximálne na dvor rodinného domu, kde maloletý byva. Maloletý sa snažil dodržiavať matkine odporúčania a aspoň hrať sa aj s otcom, keď príde. Všetko vždy nachystal, pričom si vyžadoval mať pri hre svoje pravidlá. Otec dobre vedel, že napr. pri hre s legom sa nemá hrať s inými hračkami, alebo ich chytať. To je práve ďalší z príznakov aspergerovho spektra u detí. Otec však zámerne hru kazil, chytil a vyťahoval iné typy hračiek, pretože chcel ísť von a nebavilo ho takto sa hrať. Vedel, že to Y. rozruší a prestane sa hrať, k čomu aj došlo. Výsledkom bol opäť extrém: krik, plač a hnev dieťaťa, vyhánanie otca domov.

Matka s maloleťým, okrem iného aj z dôvodu zlepšenia komunikácie s otcom/ ako aj z dôvodu zvládnutia adaptačného procesu v škôlke/, sa zúčastňuje terapie u pani T. v spoločnosti Psychopulz v Hlohovci, otca po každej terapii informovala a dala mu odporúčania, ako so synom pracovať, otec rady však odmieta, odmieta rešpektovať aj závery ZP, bod 4, str.22, kde mu bolo odporúčané, aby navštevoval psychologicko- poradenské centrum. Matka považuje vzťah dieťa s otcom aktuálne za veľmi zlý, konfliktný. Dieťa pri každej návšteve otca posielala, resp. prosí, aby išiel domov s odôvodnením, že ho nemá rád. Matka uvádza, že stretávanie sa maloletého s otcom, resp. prítomnosť otca je v súčasnom stave a situácii jednoznačne v rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Maloletý má v prítomnosti otca hysterické záchvaty hnevu, plaču, následne má problém s rečou a vyjadrovaním sa, žiada a prosí otca, aby odišiel, čo zhoršuje jeho psychický stav a negatívne vplyva na priaznivý vývoj maloletého. Matka má za to, že návrh otca je nerealizovateľný, proti záujmom maloletého a proti matke. Je nepredstaviteľné, aby otec maloletého za aktuálnej situácie vyzdvihoval zo škôlky, keď maloletý odmieta ísť s ním von aj za prítomnosti matky. Matka navrhuje, aby súd návrh otca zamietol v celom rozsahu a z dôvodov vyššie uvedených rozhodol, že styk maloletého Y. s otcom sa zakazuje. Zákaz styku otca s maloleťým je v záujme maloletého dieťaťa, nakoľko osobnostné predpoklady otca ako rodiča sú na nedostatočnej úrovni. Matka má za preukázané aj vykonaným znaleckým dokazovaním, že otec zasahuje nevhodným spôsobom do výchovy maloletého dieťaťa a vystavuje ho stresovým a nestabilným situáciám.

4. Súd vykonal dokazovania oboznámením sa s návrhom otca, vyjadrením matky, správou spol. Psychopulz, s.r.o., správou zo psychologického vyšetrenia MUDr. V.Í. zo dňa 24.02.2021, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 30.04.2021, správami z TENENET, o.z., pripojeným spisom sp.zn. 32P/60/2019, správami rodičov o priebehu stretávaní otca s maloleťým, výsluchom rodičov, kolízneho opatrovníka, maloletého Y. a ostatnými listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 32P/60/2019 vyplýva, že maloletý Y. Z., I.. XX.XX.XXXX, pochádza z partnerského vzťahu jeho rodičov, po rozpade vzťahu bol maloletý Y. zverený matke, otcovi bolo upravené stretávanie s maloleťým a určené výživné (v konaní tunajšieho súdu vedenom pod sp. zn. 17P/20/2014, v spojení s konaním na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 24CoP/64/2014 - v časti výživného). Stretávanie otca s mal. Y.T. Z. bolo naposledy upravené rozsudkom tunajšieho súdu, č. k. 8P/36/2016-202 zo dňa 09.01.2018, ktorým bol zmenený pôvodný rozsudok (sp. zn. 17P/20/2014 zo dňa 13.05.2014) a určil, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. Y. Z. každú párnú sobotu v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. a každú nepárnu nedeľu v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky, ďalej každý párný rok dňa 24.12. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod., každý nepárny rok dňa 25.12. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod., v deň narodenín mal. Y. dňa 14.08. každý párný rok v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. a v deň menín mal. Y. každý nepárny rok dňa 18.10. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky.

6. Uznesením tunajšieho súdu bolo dňa 29.01.2019 nariadené výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti oboch rodičov absolvovať sociálno-psychologické poradenstvo s občianskym združením TENENET o.z., Lichnerova 41, Senec za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa, usmernenia rodičov ohľadom spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého, zlepšenia a rešpektovania otca v roli rodiča maloletého zo strany matky a dieťaťa a obnovenia a upevnenia vzťahu otca s maloleťým, a to v trvaní 6 mesiacov. Súd spoločnosti TENENET o.z., zároveň uložil povinnosť v mesačných lehotách informovať súd o výsledkoch sociálno-psychologického poradenstva.

7. Zo záverečnej správy spoločnosti TENENET o.z., zo dňa 1.10.2020 vyplýva, že otec bol počas poskytnutého poradenstva aktívny, motivovaný k spolupráci, matka maloletého spolupracovala iba formálne, nie je ochotná robiť kroky k tomu, aby dieťa nechala osamote s otcom. Matka svojím postojom negatívne nastavenie dieťaťa často aj nevedomky podporuje, napr. že sa o otcovi vyjadruje dehonestujúco. Bolo odporúčané pokračovať v psychologickom vedení rodičov.

8. Na prvom nariadenom pojednávaní dňa 10.02.2021 otec uviedol, že cca od 11/2020 vníma pokroky v stretnutiach, so synom trávi cca 3-4 hodiny v domácnosti matky, pričom matka nie je prítomná priamo v miestnosti, kde sa hrajú, snaží sa do stretnutí nezasahovať, syn otca už nevyháňa preč. Navrhuje rozšíriť styk aspoň o 2 hodiny v priebehu pracovného týždňa, preferuje stretnutie bez prítomnosti matky, akceptuje jej prítomnosť v úvode stretnutia, ale do stretnutia by nemala zasahovať. Matka s rozšírením nesúhlasila, uviedla, že je pravda, že sa situácia mierne zlepšila, a to z dôvodu, že otec maloletého už neuráža a neponižuje. Pri stretnutiach sa hrajú na počítači, ak je lepšie počasie, idú aj von. V prípade úpravy styku v týždni by vedela akceptovať stredú v čase od 14.-16.hod., pokiaľ by mala prácu v domácom prostredí, trvá na tom, aby sa v tom prípade otec s maloletým aj učil, nielen hral. Matka navrhla stretnutia nielen v jej domácnosti, ale aj v domácnosti otca za jej prítomnosti, avšak syn stále odmieta stretnutia mimo domu matky a bez jej prítomnosti. Do ďalšieho pojednávania súd odporučil rodičom skúšobne realizovať styk aj každú druhú stredú v týždni od 14.hod. do 16.hod. v domácnosti matky, pričom styk v čase víkendu sa rodičia pokúsia realizovať aj v domácnosti otca, o uvedenom budú informovať súd správami o priebehu styku.

9. Dňa 30.04.2021 sa na odbor sociálnych vecí a rodiny ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec dostavila matka maloletého za účelom vykonania pohovoru s maloletým Y., pričom matka ozrejmila, že styk otca s maloletým prebieha v domácnosti matky každý víkend cca od 14.hod. po dobu cca štyroch hodín, styk prebieha aj v domácnosti otca za prítomnosti matky, maloletý tam údajne chodí rád, nakoľko partnerka otca má 12-ročného syna, s ktorým sa maloletý Y. hrá, majú dobrý vzťah, matka do priebehu stretnutí nezasahuje, necháva im priestor, matka takto nastavený styk považuje za vyhovujúci, v záujme maloletého. Nevylúčila možnosť rozšírenia styku do budúcnosti, ak by o to maloletý prejavil záujem, avšak vzhľadom na diagnózu mal. Y. tomu treba nechať voľný priestor. Maloletý Y. pri výsluchu uviedol, že k otcovi chodí málokrát, moc sa mu tam nechce chodiť, musí, radšej by bol doma s mamou. U otca sa hráva na počítači, má tam kamaráta, s ním si rozumie, idú niekedy aj von, bez mamy by tam nešiel.

10. Na pojednávaní dňa 05.05.2021 obaja rodičia súhlasili s odporúčaním kolízneho opatrovníka nariadiť výchovné opatrenie, na základe čoho bolo prijaté uznesenie, ktorým súd uložil rodičom povinnosť zúčastniť sa psychologického poradenstva na ÚPSVaR Hlohovec za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa, zlepšenia a rešpektovania otca v úlohe rodiča zo strany matky a dieťaťa a obnovenia a upevnenia vzťahu otca s maloletým, a to v trvaní minimálne troch mesiacov. Zároveň súd apeloval na rodičov pokúsiť sa realizovať stretnutia nad rámec upraveného styku raz do týždňa s tým, že otec pripraví program stretnutia a stretnutie sa pokúsia realizovať mimo domácnosti matky so súhlasom maloletého.

11. Zo záverečnej správy z poradenského procesu referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVR Piešťany zo dňa 17.08.2021 vyplýva, že cieľ poradenstva sa nepodarilo naplniť vzhľadom na pretrvávajúci vzájomný dešpekt medzi rodičmi, deštruktívne prvky v komunikácii, osočovanie, provokácie, ktoré sú bariérou pre vzájomnú komunikáciu rodičov, nepodarilo sa rodičov motivovať k spolupráci, na základe čoho bol poradenský proces ukončený.

12. Na ďalšom nariadenom pojednávaní dňa 27.10.2021 otec zotrval na rozšírení styku, stretnutia podľa neho aj naďalej prebiehajú v poriadku, nedochádza k žiadnym konfliktom na stretnutiach, ak má matka výhrady voči stretnutiam v pracovnom týždni, vie sa otec prispôbiť aj v piatky, kedy by odpadla povinnosť maloletého pripravovať sa do školy na ďalší deň. Matka súdu ozrejmila harmonogram pracovného dňa, z práce domov prichádza cca okolo 16:30 hod., večerajú okolo 17.hod., okolo 17:30 hod. sa idú učiť, medzitým si dajú malú prestávku a pokračujú v učení, okolo 19.hod. večerajú, urobia hygienu a cca okolo 20.hod. už maloletý spí. Družina maloletému končí cca o 14.hod, keď nemá krúžok, ide poňho sestra matky, alebo babka, úlohy si niekedy spraví aj sám. Matka uvádza, že dieťa odmieta, aby ho otec vyzdvihol zo školy. Matka otcovi vyčítala, že otec stretnutia cez týždeň ani neinicuje, cez prázdniny nevyvinul žiadnu aktivitu, napr. kúpalisko, styk v týždni je podľa nej nereálny.

13. Súd dňa 29.11.2021 vykonal výsluch maloletého Y., ktorý sa dostavil na súd v sprievode matky, výsluch bol vykonaný iba za prítomnosti sudcu. Pri pohovore bol maloletý bezprostredný, komunikatívny, neprejavoval žiadne náznaky strachu alebo neistoty. Ohľadne otázok o styku s otcom uviedol, že mu postačuje na stretávanie sobota a nedeľa ako to je teraz, cez týždeň sa mu moc nechce, lebo sa musí učiť, vyhovuje mu to skôr u neho doma, lebo má X-box. Uvoľnene porozprával o svojich krúžkoch, záľubách, o škole, o úlohách, ako sa vie sám pripraviť do školy. Uviedol, že keď sa nudí a mama sa ho opýta, či zavolajú otca, on nechce, radšej sa hrá s babkou.

14. Na pojednávaní dňa 26.01.2022 súd oboznámil účastníkov s výsluchom maloletého, matka má za to, že rozšírenie styku nie je v záujme maloletého, poukazovala, že pohovor bol sudcom vykonaný vo forme bežného rozhovoru, nebol zo strany súdu dokončený, súd maloletého nepoučil, že styk bude rozšírený, pričom maloletý jasne povedal, že stav mu vyhovuje tak, ako je nastavený. Ak by súd trval na rozšírení styku, zástupca matky navrhuje znalecké dokazovanie. Okrem toho požaduje, aby sa styk realizoval v domácnosti otca, nakoľko matka si otcovu prítomnosť v jej domácnosti už neželá, pričom zároveň poukazuje, že neberie na seba riziko zhoršenia zdravotného stavu dieťaťa v súvislosti s rozšírením styku. Na otázku súdu ohľadne zosúladenia pracovných povinností matky, ako aj školských povinností maloletého, vrátane krúžkov a nastavenia dňa rozšíreného styku, matka nepripustila žiadnu alternatívu rozšírenia styku otca s maloletým. Otec po vypočutí nahrávky z výsluchu maloletého má za to, že diagnóza maloletého je zneužívaná len voči nemu v konaní, na rodičovskom združení sa dopytoval učiteľky, či má maloletý v súvislosti s diagnózou špeciálne obmedzenia, resp. postupy, odpoveď učiteľky bola, že nie. Aj z nahrávky je podľa otca zrejmé, že ide o bezprostredného chlapca, nebol tam žiaden náznak negatívneho nastavenia, resp. strachu zo strany otca.

15. Procesný opatrovník súhlasil, aby bol styk otca s maloletým rozšírený. S rodičmi bolo na ÚPSVR vykonané sedenie so psychologičkou, avšak ciele sa nepodarilo naplniť, matke bolo dané jasné odporúčanie, ako maloletému pomôcť, bolo navrhnuté navštíviť špecialistu zaoberajúceho sa s deťmi s Aspergerovým syndrómom- MUDr. V., ktorá by maloletému vedela pomôcť ohľadom budovania vzťahu s otcom aj so stretávaním s otcom. Matka podľa kolízneho opatrovníka riešila psychologičku iba vo vzťahu s návštevou škôlky. S nariadením znaleckého dokazovania navrhnutého matkou kolízny opatrovník nesúhlasil, nakoľko ide o rozšírenie styku len o 2 hodiny týždenne. Z výsluchu maloletého- z vypočutej nahrávky vyplýva, že maloletý je komunikatívny, vie sa chovať k cudzím ľuďom, nie je dôvod pochybovať, že by sa nevedel chovať k vlastnému otcovi. Kolízny opatrovník uviedol, že dňa 30.04.2021 robil pohovor s maloletým, ktorý sa choval rovnako prirodzene, ako pri výsluchu pred súdom, bol otvorený. Ak dokáže maloletý takto otvorene komunikovať s cudzími ľuďmi, nie je dôvod obávať sa vo vzťahu k otcovi. Ohľadne spôsobu realizácie styku odporučil, aby otec maloletého prevzal zo školy s tým, že chlapec bude od matky oboznámený, motivovaný na stretnutie, následne by si s ním otec urobil program podľa vlastného uváženia

16. Podľa čl. 5 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

Podľa čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa „Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.“

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery

v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane..

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá Zákona č. 160/015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 38 ods. 1 a 2 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

17. Predmetom tohto konania je rozhodovanie o návrhu otca na rozšírenie úpravy styku s maloletým Y., a to z dôvodu nedostatočnej a pre otca obmedzenej úpravy styku, pričom otec poukazuje na to, že styk sa aktuálne realizuje, vzťahy medzi ním a maloletým sa zlepšili a stabilizovali, otec má za to, že diagnóza maloletého- Aspergerov syndróm je voči nemu matkou zneužívaná, pričom matka je prekážkou rozšírenia v styku, nedôvodne zabraňuje rozšíreniu styku a k stretávaniu maloletého

dostatočne nemotivuje. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/36/2016 vyplýva, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/36/2016-202 zo dňa 09.01.2018 súd zmenil pôvodný rozsudok (pod sp. zn. 17P/20/2014 zo dňa 13.05.2014) a upravil stretávanie otca s mal. Y. na každú párnú sobotu od 12.00 hod. do 16.00 hod. a každú nepárnu nedeľu od 12.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky, ďalej každý párný rok dňa 24.12. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod., každý nepárny rok dňa 25.12. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod., v deň narodenín mal. Y. dňa 14.08. každý párný rok v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. a v deň menín mal. Y. každý nepárny rok dňa 18.10. v čase od 12.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky.

18. Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa dohodnúť na úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, je potrebné, aby výkon ich rodičovských práv a povinností upravil svojim rozhodnutím súd. Zákon o rodine v ustanovení § 24 ods. 1 presne vymedzuje, ktoré otázky majú byť obsiahnuté v rozhodnutí. Všetky autoritatívne výroky súdu môžu byť nahradené dohodou rodičov. Dohoda rodičov je základným predpokladom zdravej výchovy maloletých detí, ktoré kultivovaným správaním rodičov získavajú pozitívny vzor pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti, ale tiež oslobodzuje deti od rozhodovania o tom, ktorého z rodičov uprednostnia. Zároveň je potrebné rešpektovať právo detí na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, a aby bolo rešpektované právo detí na udržanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi. Až v prípade, ak sa rodičia nevedia navzájom dohodnúť, by mal práva a povinnosti rodičov upraviť súd autoritatívnym rozhodnutím, ktoré by však malo byť krajným riešením. V prejednávanej veci sa rodičia na úprave výkonu rodičovských práv a povinností, konkrétne ohľadne styku k maloletému Y. nevedeli dohodnúť, preto bolo potrebné, aby o návrhu otca autoritatívne rozhodol súd svojim rozhodnutím. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností rodičov voči maloletým deťom vždy prihliadne na záujem maloletého, najmä na citovú väzbu k rodičom, príbuzným, priateľom, prostrediu, ako aj na vývinové potreby, najmä vek, školské, zdravotné, záujmové potreby, ako aj stabilitu budúceho výchovného prostredia, životné ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti, atď.

19. V konaní súd uložil dve výchovné opatrenia - sociálno- psychologické poradenstvo u akreditovaného subjektu Tenenet, o. z. za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa, usmernenia rodičov ohľadom spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého, zlepšenia a rešpektovania otca v roli rodiča maloletého zo strany matky a dieťaťa a obnovenia a upevnenia vzťahu otca s maloletým, a to v trvaní 6 mesiacov a psychologické poradenstvo na ÚPSVaR Hlohovec za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa, zlepšenie a rešpektovanie otca v úlohe rodiča zo strany matky a dieťaťa a obnovenie a upevnenie vzťahu otca s maloletým, a to v trvaní minimálne troch mesiacov. Ani jedno z nariadených výchovných opatrení neprineslo očakávaný výsledok, podľa Tenenetu matka spolupracovala iba formálne, bolo odporučené pokračovať v psychologickom vedení rodičov. Podľa referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVR Piešťany medzi rodičmi pretrváva vzájomný dešpekt, ktorý je prekážkou pre vzájomnú komunikáciu rodičov, nepodarilo sa rodičov motivovať k spolupráci, poradenský proces bol tak ukončený.

20. Od začiatku konania sa súd pokúsil rodičov primäť k dohode o rozšírení úpravy styku, a to takým spôsobom, že rodičia sa mali pokúsiť o rozšírenie styku nad rámec doposiaľ upraveného styku postupne o jeden deň mimo víkendu a taktiež striedať miesto stretávania sa tak, aby sa stretnutia realizovali aj v domácnosti otca, nielen v domácnosti matky. Rovnako sa snažili eliminovať prítomnosť matky pri stretnutiach. Výsledkom uvedenej snahy je stav, že v domácnosti matky prebiehajú stretnutia bezproblémovo, nedochádza ku vyhroteným situáciám, ako dávnejšie, keď maloletý otca z domu vyháňal. Stretnutia sa podarilo uskutočniť aj v domácnosti otca, najskôr za prítomnosti matky, ktorá však bola vždy „v úzadí“, tzn., bola v inej miestnosti, do stretnutí nezasahovala, dokonca sa stretnutia podarilo uskutočniť aj bez úplnej prítomnosti matky. Postupným rozširovaním styku otca s maloletým nad rámec ostatnej úpravy, za súčinnosti všetkých zúčastnených strán sa súd snažil prirodzeným postupom nastaviť takú úpravu styku, ktorá by bola vyhovujúca pre všetkých zúčastnených. Obaja rodičia počas realizácie stretnutí v zmysle pokynu súdu zasielali správy o priebehu stretnutí, resp. o vnímaní nálad maloletého počas stretnutí, za účelom zistenia prípadných potrieb v nastavení najlepšieho formátu stretávania sa.

21. Matka v počiatočných správach vytykala otcovi, že ju neinformuje v prípade, keď na stretnutie nepríde. Stretnutia koncom roka 2020 sa už neniesli vo vyhrotených situáciách, Y. nemal záchvaty,

hnevu, jedu, plaču až trasu, či lapania po dychu. Uvedené matka pripisuje tomu, že otec sa vyvaroval správania, ktorým ho do takéhoto stavu dostal. Posledné 3-4 stretnutia sa otec so synom neustále hrali u maloletého doma. Hry prebiehajú v poriadku, ak sa otec prispôsobí synovi a hrá sa s ním podľa jeho požiadaviek. Väčšina návštev sa skončí pokojným odchodom otca. Hrávajú sa zväčša podľa požiadaviek maloletého, ktorý sa dožadoval prítomnosti matky (správa č.l. 16 spisu). Vo februári 2021 sa stretnutie realizovalo v domácnosti otca, spočiatku bol maloletý neistý, neskôr sa osmelil, na druhom stretnutí u otca sa hral so synom otcovej priateľky, na ďalší krát sa Y. u otca aj navečeral, návšteva tak trvala cca 3 hodiny, pričom matka bola prítomná v domácnosti otca, do stretnutí nezasahovala. Y. naďalej odmieta ísť s otcom sám, keď bol oboznámený, že otec príde v stredu, bol podráždený, ale keď zistil, že bude môcť byť na počítači, tak sa ukludnil, matka ho tiež motivovala na prítomnosť staršieho chlapca, Y. nakoniec súhlasil (správa č.l. 33 spisu). Ohľadne stretávaní cez letné prázdniny až do 9/2021 matka uviedla, že prebiehali bez zmeny, párna sobota a nepárna nedeľa, resp. podľa dohody rodičov. Y. odmietal stále byť s otcom sám, okrem vlastnej domácnosti, vyžaduje prítomnosť matky, akceptuje stretnutie v domácnosti otca, ale len za prítomnosti matky. Ak otec dáva maloletému návrhy, napr. aby išli na hamburger, alebo niekam sami, maloletý odmieta, niekedy to skončí aj plačom a vyhánaním otca, ak otec maloletého prehovára (správa č.l. 67 spisu). V poslednom podaní ohľadne stretnutí matka uviedla, že syn môže byť s ocom kedykoľvek chce, pričom jej cieľom je, aby sa v otcovej prítomnosti cítil prirodzene, šťastne, bezpečne, ako keby bol doma. Uvedené sa podľa matky naplnilo počas vianočných sviatkov, kedy maloletý zostal v domácnosti otca sám bez matky, zopakovalo sa to aj ďalší krát. Matka verí, že po trpezlivej snahe sa toto stane postupne rutinou zo strany syna a bežnou a príjemnou záležitosťou. Napriek tomu matka opäť poukazuje na vyjadrenie syna ohľadne odmietania nad rámec styku nateraz nariadeného, matka to rovnako považuje v rozpore s doposiaľ budovaným vzťahom, nakoľko by išlo o nútený styk, čo by predstavovalo odpor maloletého. Ďalšou prekážkou sú návyky, rituály, potreby maloletého, pričom ich zmeny v spojení s diagnózou Aspergera u maloletého predstavuje psychickú nepohodu, nervozitu až traumy. Matka odmieta stretnutia v jej domácnosti, nakoľko s ňou žije aj jej partner, ktorý v čase návštev otca jej domácnosť na žiadosť matky opúšťal, preto uprednostňuje stretávanie v domácnosti otca samozrejme so súhlasom maloletého. Nakoľko je cez týždeň do cca 16,30 hod. v práci, je pre ňu nereálne zorganizovať na diaľku styk otca s maloletým. Matka tvrdí, že doterajší vzťah otca a syna je výsledkom viacročnej trpezlivosti, výsledkom je aj to, že syn už zostal v domácnosti otca sám. Ďalšou snahou je napr. to, aby ho otec vyzdvihol zo školy a doviedol domov k matke s cieľom, aby dieťa malo istotu, že je v bezpečí a nič sa mu nestane. Matka poukazuje predovšetkým na trpezlivosť vzhľadom na Aspergerov syndróm u maloletého, pričom treba akceptovať špecifické potreby maloletého, matka verí, že časom bude mať syn k otcovi rovnako blízko ako k matke.

22. Otec v počiatočných správach ohľadne priebehu stretnutí (t.j. koniec roka 2020) uvádzal, že stretnutia prebiehali veľmi dobre, trávili spolu 3-4 hodiny, matka nebola prítomná v miestnosti, kde boli otec s maloletým, toto otec vníma pozitívne, Y. tak nie je voči nemu negatívne nastavený a konfliktný, ako keď bývala matka v blízkosti (správa č.l. 21 a 42 spisu). Otec stretnutia v jeho domácnosti hodnotí ako bezproblémové a výrazne lepšie ako v minulosti. Otec vytyka matke, že počas stretnutí, ako napr. apríl 2021, matka odignorovala priateľku otca, pričom Y. ide po vzore matky, Y. sa potom necíti dobre práve kvôli postojom matky, prípadne si matka vynucuje Y. pozornosť, presne „odráta“ čas, kedy „zavelí“, že sa ide domov, napriek tomu, že sa otec s maloletým zabáva. Otec je toho názoru, že keby bol maloletý v domácnosti otca sám, cítil by sa lepšie, nakoľko prítomnosť matky vytvára dusnú atmosféru. Otec poukazuje tiež na bezproblémový vzťah Y. so synom jeho priateľky, čo bolo pre neho veľmi prekvapivé, keďže Y. mal doposiaľ málo prirodzených sociálnych kontaktov, keďže aj do škôlky začal chodiť až ako predškôlak (správa č.l. 47 spisu). Otec opätovne stretnutia opísal ako pokojné, on rešpektuje spôsob, akým sa chce hrať Y., prispôsobí sa mu, aby bolo stretnutie pokojné a cítili sa v pohode. Počas stretnutí medzi rodičmi nedošlo k žiadnej výmene názorov, matka necháva otcovi priestor, je síce v byte, ale do stretnutia nezasahuje, otec ocenil situáciu, kedy bol maloletý chorý, pričom ho matka požiadala, aby prišiel aj tak, lebo to maloletý chcel. Otec uviedol tiež, že 21.09.2021 bol na rodičovskom združení, pani učiteľka Y. pochválila, že je snaživý a pozorný. (správa č.l. 69 spisu). Pred posledným pojednávaním sa otec snažil s matkou dohodnúť, avšak bezvýsledne, matka považuje rozšírenie styku za nemožné.

23. Z výsluchu maloletého Y. vyplynulo, že napriek diagnostikovanej sociálnej úzkostnej poruche, ktorou maloletý trpí (Aspergerov syndróm), bol pri výsluchu sudcom veľmi komunikatívny, pohotový a nebojácny. Rovnako jeho výsluch opísala aj kolízna opatrovníčka, ktorá s ním vykonala pohovor. Pri výsluchu uviedol, že mu postačuje stretávanie s otcom v sobotu a nedeľu, tak ako to je teraz. Vyhovuje

mu to skôr u neho doma, lebo má X-box, s otcom sa zväčša hrajú hry na počítači. Cez týždeň sa mu moc nechce, lebo sa musí učiť. Porozprával o svojich krúžkoch, záľubách, o škole, o úlohách, ako sa pripravuje do školy.

24. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že napriek postupnému kvalitatívnemu zlepšovaniu stretnutí maloletého s otcom nebolo možné uzatvoriť dohodu rodičov o rozšírení úpravy styku. Obaja rodičia zhodne uvádzali, že nastal posun v realizácii stretnutí, podľa matky z dôvodu, že otec zmenil spôsob komunikácie s maloletým, neprovokuje ho, neponižuje, vie sa mu prispôsobiť v hre, nenúti ho do iných činností. Otec sám priznáva, že sa mu snaží prispôsobiť, ak si Y. niečo neželá, nerobí to. Otec však posun vidí hlavne v tom, že matka do ich stretnutí nezasahuje, aj keď je vždy nablízku, umožňuje stretnutie tak vo svojej domácnosti, ako aj v domácnosti otca, kde dokonca umožnila počas vianočných sviatkov stretnutie bez jej prítomnosti, čo je významným posunom vo vzťahu otca a maloletého. Súd tak z prehľadov stretávaní od oboch rodičov zistil, že tak matka ako aj otec sami vnímajú posun vo vzájomnom vzťahu, pričom odstraňovaním istých nedostatkov vo svojom správaní sami pochopili čiastkové problémy, ktoré bránili lepšej realizácii styku doposiaľ (napr. otec pristúpil na hry maloletého, nenúti ho iné hry, neprovokuje ho....matka do stretnutí zase nezasahuje, necháva im priestor...). Popri tom súd nezistil žiaden dôvod, aby nateraz fungujúci styk nebolo možné rozšíriť tak, aby bol dostatočným predpokladom pre zachovanie rovnocenného vzťahu maloletého k obidvom rodičom, a tak zodpovedal v uvedenom rozsahu potrebám maloletého dieťaťa. Súd považoval čas od začatia konania za postačujúci na to, aby bolo preverené bezproblémové realizovanie styku počas víkendov, uvedené napokon nespochybňovali ani rodičia, keď v nateraz upravenom rozsahu matka považovala styk s otcom za dostačujúci a v záujme maloletého. Uvedený rozsah doposiaľ nastaveného styku v bežnom týždni predstavuje pre otca 4 hodiny týždenne so svojim synom. Takto nastavený styk je účinný od januára 2018, čo je obdobie 4 rokov, ktoré obdobie považuje súd za dostatočné osvedčenie fungovania doterajšieho styku, a teda vhodný čas na to, aby aktuálne nastavený styk bol rozšírený v rozsahu ďalších 2 hodín týždenne. Súd sa pokúsil skíbiť povinnosti maloletého, ako aj pracovné zaťaženie matky a nastaviť rozšírený styk tak, aby vyhovoval všetkým, resp. čo najmenej ich obmedzoval, avšak matka nebola súčinná, na viackrát opakované otázky neposkytla žiaden návrh, styk odmietla rozšíriť, žiadnu inú alternatívu neponúkla. Súd tak rozšíril styk otca s maloletým na každý utorok po skončení vyučovania v čase od 13.hod. do 15.hod. v zmysle návrhu otca s prihliadnutím na jeho záujmovú činnosť, s tým, že otec maloletého vyzdvihne zo školy a po skončení stretnutia ho vráti matke v mieste jej bydliska. V uvedenom čase otec strávi čas s maloletým podľa vlastného uváženia, keďže matka je v uvedenom čase v práci, nebude stretnutiami žiadnym spôsobom zaťažovaná, čo považovala za jednu z prekážok rozšírenia styku, avšak jej povinnosťou bude maloletého pripraviť a vhodne motivovať na stretnutie. Vzhľadom ku skutočnosti, že matka žiadala, aby sa stretnutia už nere realizovali v jej domácnosti, ale u otca, s čím napokon súhlasil aj otec, súd upravil doterajšiu úpravu styku aj počas bežného víkendu tak, že miesto stretnutia určil domácnosť otca. Maloletý Y. v priebehu konania absolvoval viaceré stretnutia v domácnosti otca, dokonca už aj bez prítomnosti matky, nejde tak o cudzie prostredie, ktoré by nepoznal, dokonca sa skamarátil aj so synom otcovej priateľky, preto súd miesto stretnutia so súhlasom oboch rodičov takto precizoval. Ak rodičia doteraz vedeli byť ústretoví ohľadne miesta stretnutia otca s maloletým, predovšetkým matka, tým, že umožňovala prítomnosť otca vo svojej domácnosti v záujme maloletého, je na zvážení rodičov, ako styk zrealizujú, ak by Y. chcel zostať doma počas stretnutia, či mu vyhovujú, resp. ho vhodne budú motivovať, aby šiel do domácnosti otca. Práve motivácia zo strany otca bude rozhodujúca k tomu, aby maloletý mal z nastávajúcich stretnutí radosť, tešil sa na ne a zo stretnutí sa vracal plný zážitkov a spokojnosti.

25. Súd má za to, že takéto rozšírenie styku o 2 hodiny týždenne po viac ako 4 rokoch určite nie je zásadnou zmenou, ktorá by bola spôsobilá maloletému ublížiť, ani nijak nabúrať jeho rituály a návyky a spôsobiť nepohodu, práve naopak, súd má za to, že doterajší priebeh styku je bezproblémový, a to aj popri diagnóze Aspergerov syndróm, pričom ani v škole maloletý nemá žiadne špeciálne obmedzenia, osobitné programy súvisiace s diagnózou. Súd si zároveň uvedomuje, že to, ako stretnutia prebiehajú aktuálne, je určite výsledkom snahy a trpezlivosti oboch rodičov, ktorí sa počas celého konania maloletému obetavo prispôbovali, a to predovšetkým v snahe vyhovieť maloletému, ako aj byť dobrým rodičom v očiach tak dieťaťa ako aj druhého rodiča a „nenechať sa prichytiť pri pochybení“ vzhľadom na stále konfliktný vzťah oboch rodičov vyplývajúci z pozorovaní na pojednávaniach. Napriek uvedenému súd uznáva, že obaja rodičia sa pri riešení vzťahu otca s maloletým posunuli vpred a zvládli fungovanie styku nariadeného rozsudkom z januára 2018. Súd má za to, že ponechanie styku v režime tak ako funguje, by bolo nechcenou stagnáciou vzťahu, ktorý je na dobrej ceste. Napokon aj zo záverov

znaleckého posudku- PhDr. E. -bod 4, vyplýva, že je účelné, aby syn strávil sám s otcom čo najviac času, pričom matka by mala rešpektovať aj časové predĺženia styku dieťaťa s otcom, ak trávia čas mimo domu. Rozšírenie styku v rozsahu, ako súd nariadil, je zároveň v súlade so „systémom pomalých krokov“, ako je uvedené v spomínanom znaleckom posudku.

26. Úpravu styku počas Vianoc, narodenín a menín súd vo výroku nemenil, iba ju prevzal z predchádzajúceho rozsudku, aby tak úprava bola v rozsudku komplexná. Zároveň súd uložil obom rodičom povinnosť oznamovať si, ak by nastala prekážka v realizácii styku na strane každého účastníka a zároveň povinnosť dohodnúť si náhradný termín styku.

27. Súd poukazuje na to, že názor maloletého je v konaní prvoradým, avšak zároveň jedným z viacerých východísk pri rozhodovaní, a to z dôvodu, že maloletý vo svojom veku nevie úplne posúdiť, čo je a čo nie je v jeho záujme. „Názor“ maloletého sa tak v žiadnom prípade nemôže rovnať pojmu „záujem“ maloletého. Uvedené sa týka predovšetkým otázky kladenej na maloletého, či sa chce s otcom stretávať častejšie, resp. ako mu stretávanie vyhovuje. Pre súd bolo pri výsluchu dôležité zistiť najmä dôvody, ktoré maloletého ku konkrétnym predstavám o stretnutiach s otcom vedú. Skutočnosť, že chlapec neprejavil záujem nateraz o širší styk s otcom s poukazom na nechcuť, nezáujem, resp. školské povinnosti, vyhodnotil súd skôr ako vec jeho „pohodlia“. Nerozšírenie styku otca maloletého dieťaťa v rámci úpravy styku by bolo podľa názoru súdu v danom prípade stagnovaním nastaveného rozvoja vzťahu otca s maloletým Y., a v konečnom dôsledku odopretím jeho rodičovských práv, aj pri deklarovanom nezáujme syna o rozšírenie styku, pokiaľ na strane otca neboli preukázané žiadne také nedostatky, ktoré by mali styk s dieťaťom obmedziť. Napokon už v obdobnej situácii, kedy sa sám maloletý vyslovil, že v stredu nechcel ísť k otcovi (3/2021), pri správnej motivácii matkou sa stretnutie zrealizovalo a v konečnom dôsledku bolo v prospech maloletého. Práve poskytnutie širšieho styku otca s maloletým Y. má smerovať k upevneniu dôvery, získaniu spoločných zážitkov a záujmov. Súd verí, že rozšírená úprava styku k uvedenému prispeje a zlepší vzťahy medzi otcom a maloletým, prípadne aj medzi rodičmi navzájom s úmyslom najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Zistené dôvody nezáujmu maloletého Y. o širší styk, a síce ...“že sa mu nechce, resp., že má úlohy ...“, však nemožno považovať za dôvody, pre ktoré by rozšírený styk nebol v záujme maloletého. Z uvedených dôvodov preto súd rozšíril styk na každý týždeň v utorok po skončení vyučovania v trvaní 2 hodín od 13.-15.hod, nakoľko aj takto strávený čas má napomôcť budovaniu rodinných vzťahov.

28. O potrebe a význame budovania vzťahu s druhým rodičom súd odkazuje aj na odôvodnenia rozhodnutí iných súdov, a to napr. Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2014, sp. zn. 21CoE/74/2014, s odkazom na Nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 11.05.2005, sp. zn. II. ÚS 554/04, podľa ktorého: „Záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obom rodičom; preto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je dôvod, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, sa s maloletým dieťaťom nestretával resp. stretával vo veľmi obmedzenom rozsahu.“

29. Obdobne súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 04.03.2014, sp. zn. 5 Co/305/2013: podľa ktorého: „Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správne mu vzťahu k tomuto rodičovi. Nie je bezvýznamné, že bezdôvodné bránenie maloletému dieťaťu v styku s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti, sa pokladá za výrazný nedostatok vo výchove maloletého dieťaťa, ktorý môže ohroziť vývoj osobnosti dieťaťa v citovej a charakterovej oblasti.“ V súvislosti s vyššie uvedeným máme nepochybne za to, že za najlepší záujem mal. dieťaťa je potrebné považovať takú výchovu zo strany rodiča, ktorému bolo dieťaťu zverené do starostlivosti, ktorá nepopiera rodičovské práva druhého rodiča. Primárnou náležitosťou každého rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloletých je nepochybne zabezpečenie ich najlepšieho záujmu, takýmto záujmom sa rozumie aj riadne budovanie pozitívnych citových väzieb k obom rodičom, ochrana vývinu maloletých detí, ako aj rešpektovanie osoby rodičov.

30. Súd vo veci nepovažoval za nutné nariadiť znalecké dokazovanie navrhované matkou, v konaní ide o rozšírenie styku o 2 hodiny týždenne v situácii, kedy styk otca s maloletým podľa aktuálnej úpravy riadne funguje, neboli v konaní tvrdené žiadne skutočnosti, ktoré by boli prekážkou na rozšírenie styku, pričom zhodný názor zastával aj kolízny opatrovník, súd návrh na nariadenie znaleckého dokazovania, ako aj ďalšieho dokazovania zamietol.

31. Nakoľko uvedeným rozsudkom došlo k novej úprave styku, súd vo výroku II. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava, č.k. 8P/36/2016-202 zo dňa 09.01.2018, ktorým bola upravená ostatná úprava styku otca s maloletým Y..

32. Nad rámec vyššie uvedeného súd uvádza, že rodičia si musia uvedomiť, že napriek rozpadu ich vzťahu, rodičmi maloletého dieťaťa ostávajú doživotne. Minimálne do plnoletosti dieťaťa musia byť pripravení a schopní riešiť spoločne záležitosti týkajúce sa maloletého dieťaťa tak, aby ich vyriešili v ich najlepšom záujme. Každý z rodičov by preto mal dopriať svojmu dieťaťu lásku toho druhého rodiča a ich vzťah podporovať, pretože pre každé dieťa je pre optimálny vývin potrebné budovať si plnohodnotný vzťah s oboma rodičmi.

33. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku III. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku a v prípade starostlivosti o maloletú a styku s maloletou návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).